

*Udruženje mladih sa hendikepom
Crne Gore*

5 godina uspjeha

UMHCG

UMHCG

za mlade sa hendikepom, bez barijera

Dragi prijatelji,

Pet godina rada Udruženje mladih sa hendikepom proslavlja kao jedna od najuspješnih organizacija na ovom polju u Crnoj Gori, prepoznata kao značajan učesnik u borbi za ostvarenje ljudskih prava i izjednačavanje mogućnosti osoba sa hendikepom.

Pojavom UMH-a na crnogorsku društvenu scenu stupa jedna savremena filozofija borbe za ostvarenje prava osoba sa hendikepom, prvenstveno mladih, i njihovo uključenje u društvo.

Težnje UMH-a ka potpunoj integraciji i aktivnom učešću mladih sa hendikepom, jedinstveno okupljanje i organizovanje ljudi sa svim vrstama hendikepa, kao i saradnja i uključenost velikog broja onih bez hendikepa u naše aktivnosti i projekte, jeste ono što Udruženje čini prepoznatljivom i jedinom organizacijom na NVO sceni Crne Gore koja veoma uspješno radi i funkcioniše, organizovana na savremen način u skladu sa vodećim standardima civilnog sektora.

Sve do sada ostvarene aktivnosti UMH-a odlikovale su se inovativnošću, novim idejama i snažnim entuzijazmom kako mladih sa tako i onih bez hendikepa. O ovome najbolje svjedoče projekti kao što su: Računarska sala na pravnom fakultetu, Gdje ste parkirali svoju savjest, Fakultet za sve, Brajeva štamparija, Učenje stranih jezika – siguran put do radnog mjesta i drugi, a koji su realizovani za ovo relativno kratko vrijeme.

Ovom prilikom se zahvaljujemo svim našim članovima, volonterima, prijateljima, dakle, svim onim iskrenim podržavaocima naših ideja, takođe zahvalili bi smo se i onima koji nas nijesu podržavali, ali su nam tim činjenjem davali još veću snagu i inspiraciju da radimo na uspostavljanju društva koje uvažava različitosti.

Pozivamo sve koji su zainteresovani za širenje i jačanje ideja UMH-a da se uključe i da zajedno radimo na svim segmentima dostupnosti i uključivanja mladih sa hendikepom u crnogorsko društvo.

MENADŽERSKI TIM UMHCG-a

Od ideje do realizacije

Oktoobra 2001. godine, u organizaciji Udruženja studenata sa hendikepom – Beograd, održana je prva međunarodna konferencija studenata sa hendikepom. Učesnici konferencije bili su predstavnici organizacija iz 12 evropskih i vanevropskih zemalja. Glavni cilj konferencije bio je stvaranje internacionalne mreže organizacija koje zastupaju interese mladih i studenata sa hendikepom.

Crnu Goru su predstavljali Marijana Mugoša, Zoran Šćekić i Goran Macanović, tadašnji apsolvanti Pravnog fakulteta u Podgorici. Rad konferencije je bio veoma intenzivan i bazirao se na visokom stupnju interakcije među učesnicima. Bilo je mnoštvo radionica na kojima su obrađivane studentske teme uz prenošenje iskustava i rješenja iz drugih zemalja. Iznijeta je potreba za postojanjem ovih organizacija na nacionalnom, regionalnom nivou ili na području univerzitetskih centara, kako bi došlo do adekvatne zaštite i predstavljanja prava studenata i drugih mladih sa svim vrstama hendikepa.

S obzirom da tada, na području crnogorskog univerziteta, nije postojala organizacija sličnog tipa, njegovi studenti, učesnici u radu konferencije istakli su potrebu i želju za višim stepenom promovisanja i zaštite prava studenata sa hendikepom u Crnoj Gori. Ova ideja naišla je na iskrenu i snažnu podršku beogradskog udruženja. Od velikog značaja za osnivanje UMHCG, bila je kvalitet-

na logistička podrška Udruženja studenata sa hendikepom – Beograd, kao i priključivanje Mreži mladih i studenata sa hendikepom Srbije i Crne Gore.

Nakon povratka u Crnu Goru, nadahnuti optimizmom, puni energije i entuzijazma prionuli smo na rad i formiranje Udruženja studenata sa hendikepom Crne Gore (današnje Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore). Osnivačka Skupština održana je 17. 10. 2001. godine u Novom studentskom domu u Podgorici. Skupštinu je činilo sedam osnivača i to: Zagorka Pavićević, student post-diplomac građansko-pravnih nauka, Zoran Ščekić, absolvent Pravnog fakulteta, Božidar Denda, absolvent Filozofskog fakulteta, Predrag Milošević, student Prirodno-matematičkog fakulteta, Rade Anđić, pogonski inženjer mašinstva, Marijana Mugoša i Goran Macanović, absolventi Pravnog fakulteta. Skupština je donijela statut, izabrala organe i ustanovila opšte smjernice o radu Udruženja. Dogovoreno je da članstvo čine studenti i drugi mladi ljudi sa svim vrstama fizičkog, motornog i senzornog hendikepa, kao i oni bez hendikepa koji su voljni da učestvuju i sa nama se bore za uključenost OSH u društvo. Udruženje je rješenjem Ministarstva pravde RCG registrovano 22.10.2001. godine pod brojem 1322.

Do 10. juna 2003. godine organizacija je nosila naziv Udruženje studenata sa hendikepom, kada je Odbor direktora donio odluku o promjeni naziva u Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore. Ovo je urađeno kako bi se uvažili zahtjevi velikog broja mladih ljudi sa hendikepom da postanu njegovi punopravni članovi, koji nijesu studentili, a mlađi su od 35 godina života.

Danas je, Udruženje mladih sa hendikepom nevladina organizacija koja okuplja mlade i studente sa svim vrstama fizičkog, senzornog i motornog hendikepa (cross-disability pristup), kao i ostale mlade ljude bez hendikepa koji su voljni

da učestvuju i zajedno sa nama se bore za dostupnost i uključenost OSH u sve segmente crnogorskog društva. To je neprofitna organizacija, osnovana prvenstveno radi uklanjanja mnogobrojnih barijera sa kojima se susrijeću osobe sa hendikepom, a naročito mladi i studenti. Bavi se pružanjem psiho-socijalne podrške, stvaranjem uslova za inkluzivno obrazovanje, podsticanjem mladih sa hendikepom za sticanje visokog obrazovanja, inicijativama za odgovarajuća legislativna rješenja, podizanjem svijesti društva...

U svom radu rukovodimo se i sprovodimo principe socijalnog modela pristupa hendikepu.

Prema socijalnom modelu hendikep se definiše kao gubitak ili ograničenje mogućnosti da se učestvuje u svakodnevnom životu zajednice, ravnopravno sa ostalima, zbog arhitektonskih i psiholoških barijera nametnutih od strane društva. Prihvatanjem socijalnog modela osoba sa hendikepom je odgovorna za svoj život i svoje postupke samom činjenicom da je uključena u društvo, ravnopravno sa drugima koji nemaju hendikep. Preuzimanjem odgovornosti, osobi sa hendikepom se otvaraju mogućnosti za ostvarivanje svojih ljudskih prava, da vodi život kakav sama odabere, jer ima šansu da se organizuje ali i prihvati asistenciju koja je usmjerena ka njenim potrebama.

Vizija UMHCG-a Za mlade sa hendikepom, bez barijera

Viziju nastojimo da ostvarimo kroz misiju:

UMHCG promoviše ravnopravan položaj mladih sa fizičkim i senzornim hendikepom u društvu kroz inicijative za uspostavljanje zakonskog, obrazovnog, kulturnog i socijalnog okvira koji to omogućava.

Ciljevi UMHCG-a

- Podsticanje i uključivanje mladih sa hendikepom u sve segmente društvenog i ekonomskog života, a naročito u oblasti obrazovanja i zapošljavanja.
- Priprema i razvoj sposobnosti i interesovanja mladih sa hendikepom u osnovnim i srednjim školama u cilju sticanja visokog obrazovanja, kao i školovanje preko interneta.
- Uticaj na stvaranje pravilnih stavova u društvu u odnosu na potrebe, prava i potencijal mladih sa hendikepom.
- Angažovanje na obezbjeđivanju osnovnih uslova u svim institucijama obrazovnog sistema za sve mlade sa hendikepom.
- Okupljanje i informisanje mladih sa hendikepom o njihovim pravima i potrebama;
- Angažovanje na ostvarivanju osnovnih građanskih i ljudskih prava mladih sa hendikepom;
- Podsticanje i sprovođenje aktivnosti koje ističu sposobnosti mladih sa hendikepom i doprinose razvijanju potencijala i jačanju njihove ličnosti;
- Angažovanje na stvaranju uslova za organizovanje servisa personalnih asistenata za mlade sa hendikepom;
- Saradnja sa drugim međunarodnim i nacionalnim organizacijama mladih sa hendikepom i ostalim NVO.

Unutrašnja organizacija UMHCG-a

Prema odredbama Statuta organi UMHCG-a su:

- Odbor direktora
- Skupština
- Izvršni direktor

Odbor direktora je najviši organ odlučivanja UMHCG-a. Mora imati najmanje deset članova koji se biraju iz redova afirmisanih profesionalaca/stručnjaka iz pojedinih oblasti, a koji su zainteresovani za ostvarivanje misije Organizacije. Odbor direktora obezbeđuje generalno rukovođenje, kontrolu i menadžment Organizacije. Ono što ga karakteriše jeste visok stepen entuzijazma i posvećenosti Udruženju, kao i raznolikost po političkim, vjerskim i drugim uvjerenjima.

Prvi saziv Odbora direktora činili su: Ajša Hadžibegović, Ljubiša Stanković, Marija Vušović, Marina Jočić, Milutin Tomašević, Nebojša Medojević, Nenad Koprivica, Radoslav Jovanović, Ričard Đuričić, Vjera Begović Radović i Vjera Šćepanović.

Drugi (sadašnji) saziv čine: Anđa Backović, Angelina Nada Radević, Goran Macanović, Marija Vušović, Marina Jočić, Milutin Tomašević, Nenad Koprivica, Marjan Marjanović, Ričard Đuričić, Snežana Mijušković i Vjera Begović Radović. Predsjednica oba saziva Odbora direktora UMHCG-a je Marina Jočić.

Skupština ima savjetodavnu ulogu i čine je delegati i to na svakih pet članova jedan delegat.

Prema Statutu UMHCG-a **izvršni direktor** je odgovoran za menadžment i rukovođenje organizacijom, on predstavlja i zastupa udruženje...

Izvršni direktor se nalazi na čelu menadžerskog tima koji još čine:

- Program menadžer
- Finansijski menadžer i
- Poslovni sekretar

Izvršnog direktora bira i razrješava Odbor direktora.

Mandat Izvršnog direktora traje četiri godine, s tim da isti ne može biti biran dva puta uzastopno.

Ono što je najvažnije istaći je to da za razliku od nekih organizacija koje se bave osobama sa hendikepom Izvršni direktor UMHCG-a može biti samo lice sa hendikepom.

Prvi izvršni direktor UMHCG-a bio je Zoran Šćekić, diplomirani pravnik. Sada tu funkciju obavlja Milan Šaranović, inženjer računarstva.

Donatori

Udruženje svoje aktivnosti sprovodi zahvaljujući podršci međunarodnih i domaćih donatorskih organizacija, ambasada, državnih organa i privatnih preduzeća:

- Švedski helsinški komitet za ljudska prava - kancelarija u Beogradu.
- CIDA
- Ambasada Kraljevine Norveške
- Finska Ambasada
- USAID/ORT
- USAID/IRD
- Američki Konzulat u Podgorici, Demokratska komisija za male grantove
- Institut za otvoreno društvo iz Budimpešte
- Program HESP (Program podrške visokom obrazovanju – Higher Education Support Program)
- Program REFINE
- Program "SHARE SEE"
- Skupština RCG
- Vlada RCG
- Centralna banka RCG
- NIP Pobjeda
- NESPA computers

Od ove godine (2006.) značajan izvor finansiranja projekata UMH-a predstavljaju sredstva od igara na sreću, koje se raspodjeljuju za projekte NVO.

Saradnja

U ostvarenju svoje vizije, misije i zacrtanih ciljeva Udruženje je saradivalo i saraduje sa brojnim nevladinim organizacijama (studentskim i omladinskim, Udruženjima osoba sa hendikepom, Organizacijama za ljudska prava), državnim organima i drugim institucijama koje na neki način mogu doprinijeti borbi za ostvarivanje prava osoba sa hendikepom.

Lista organizacija sa kojima saradujemo iz dana u dan se proširuje.

Aktivno smo učestvovali u procesu izrade Nacionalnog plana akcije za mlade kroz učešće u Koordinacionom odboru, grupi zainteresovanih strana i radnim grupama, što predstavlja značajan doprinos UMHC-a kreiranju jednog od najvažnijih dokumenata kako za mlade bez, tako i za one sa hendikepom u Crnoj Gori.

Takođe, od oktobra 2005. godine participiramo u Grupi za razvoj obrazovanja, koja je formirana u okviru projekta podrške finske vlade inkluzivnom obrazovanju u Crnoj Gori.

Članica smo Mreže mladih i studenata sa hendikepom koju još čine udruženja u Beogradu, Nišu i Kragujevcu. Takođe, aktivno sudjelujemo i u Mreži mladih i studenata sa hendikepom jugoistočne Evrope (Srbija, Makedonija i Moldavija).

TEKUĆI PROJEKTI I AKTIVNOSTI UMHCG-a

Brajeva štamparija – korak ka samofinansiranju

Pokrenut s ciljem da uspostavimo dugoročno samofinansiranje organizacije, ovaj projekat obezbijedio je nabavku Brajevog štampača i pružanje usluga štampanja na Brajevom pismu. Finansiran je od strane USAID/ORT-a i Norveške Ambasade u Beogradu.

Promocija inkluzivnog visokog obrazovanja u jugoistočnoj Evropi

Ovaj projekat se sprovodi na osam državnih univerziteta u četiri zemlje regiona: Srbija (2), Moldavija (3), Makedonija (2) i Crna Gora (1). Projekat uključuje: Zajedničko istraživanje o položaju studenata sa hendikepom na Univerzitetima, i analizu legislative i politike o studentima sa hendikepom, praćenu zahtjevima za promjenu politike. Kao dio ovih aktivnosti Udruženje je sprovedo istraživanje o položaju studenata sa hendikepom na Univerzitetu Crne Gore. Rezultati ovog istraživanja predstavljaju polaznu tačku za kreiranje predloga pravnih propisa na svim nivoima (zakonskom, univerzitetskom i fakultetskom) u cilju uspostavljanja uslova za inkluzivno visoko obrazovanje, ravnopravnost i jednake mogućnosti za osobe sa hendikepom. Ovaj projekat finansira Higher Education Support Program – Instituta za Otvoreno Društvo iz Budimpešte.

Učenje stranih jezika – siguran put do radnog mjesta

Realizacija ovog projekta počela je septembra 2005. godine. Obuhvata pohađanje nastave desetočlane grupe mladih sa hendikepom i polaganje ispita kroz programe Oksford i Kembridž, pri Institutu za strane jezike. Do sad su završena tri stepena kursa gdje su polaznici bili oslobođeni obaveze plaćanja što ukupno iznosi 2300 € po jednom stepenu. Ova značajna podrška Instituta za strane jezike, kao i obezbjeđivanje dostupne literature i tehničkih pomagala od strane našeg Udruženja, usmjerena je ka širem obrazovanju i poznavanju stranih jezika mladih sa hendikepom, a sve u cilju punopravne integracije, lakšeg zapošljavanja i napredovanja u poslu onih koji su već radno angažovani. Saradnju sa Institutom nastavljamo pohađanjem naprednijih stepena kursa engleskog jezika.

Promocija inkluzivnog obrazovanja u Srbiji i Crnoj Gori

Ovaj projekat je fokusiran na promociju ljudskih prava djece sa hendikepom na polju obrazovanja i socijalnog modela pristupa hendikepu u Srbiji i Crnoj Gori, u cilju njihovog osnaživanja za samozastupanje i nastavak školovanja. Projekat se realizuje u okviru Mreže mladih i studenata sa hendikepom Srbije i Crne Gore, a predviđa: istraživanje o srednjoškolcima sa hendikepom u redovnim i specijalnim školama, promociju rezultata kroz kampanju i promociju mogućnosti za sticanje visokog obrazovanja. Finansiran je od Programa RE-FINE – Instituta za otvoreno društvo.

Hendikep je pitanje ljudskih prava

Opšti cilj ovog projekta je promovisanje hendikepa kao pitanja ljudskih prava i podizanje nivoa svijesti javnosti o ovom pitanju, kao i promovisanje socijal-

nog modela pristupa hendikepu i uključivanje osoba sa hendikepom u društvo. Projekat se sprovodi u okviru Mreže mladih i studenata sa hendikepom SCG.

Pas kao vodič ili pomagač

Projekat ima za cilj usvajanje Zakona o psima vodičima, pomagačima i terapijskim psima, koji će regulisati slobodan pristup njihovih korisnika/ca svim javnim mjestima, objektima i sredstvima javnog prevoza i potpisivanje protokola o saradnji sa hrvatskom Udrugom za školovanje pasa vodiča i mobilitet.

Takođe, projekat je usmjeren ka senzibilizaciji javnosti i ukazivanju na jednu savremenu vrstu pomoći koju pas vodič, pomagač ili terapijski pas može pružiti njegovom korisniku/ci.

Projekat će osim protokola o saradnji sa hrvatskom udrugom i inicijative za novi legislativni dokument, obuhvatiti medijsku kampanju, okrugli sto i donatorsku konferenciju.

Studentski servis

Kao redovna aktivnost UMH-a, praktično od osnivanja, tu je Studentski servis, koji studentima sa hendikepom pomaže oko upisa na fakultet, dobijanja studentskog smještaja, pružanja raznih informacija u vezi studiranja, itd.

Jedan od rezultata ove aktivnosti je i utvrđivanje kriterijuma o smještaju studenata sa hendikepom u studentskim domovima, koji su usaglašeni sa Upravom studentskih domova i Komisijom za raspodjelu smještaja. Predviđeno je

da studenti sa hendikepom dobijaju smještaj u pristupačnim djelovima domova, čemu je takođe doprinio rad Udruženja.

Otvoreni dan

Ova aktivnost ima za cilj psiho-socijalnu podršku mladima sa hendikepom, putem organizovanja druženja u kancelariji UMHCG-a, što će stimulisati članove ka aktivnijem učešću u radu Udruženja, voluntarizmu, sticanju novih znanja i iskustava... Pored samog druženja organizuju se i razne edukativne radionice, prezentacije projekata itd.

Obilježavanje 3. decembra – Međunarodnog dana osoba sa hendikepom

Svake godine UMHCG samostalno ili u saradnji sa drugim organizacijama obilježava 3. decembar, Međunarodni dan osoba sa hendikepom, aktivnostima koje imaju za cilj isticanje jednakosti i potencijala osoba sa hendikepom.

REALIZOVANI PROJEKTI UMHCG-a

Gdje ste parkirali svoju savjest

Projekat "Gdje ste parkirali svoju savjest" je protest protiv nepropisnog parkiranja, koje je prepreka nesmetanom kretanju osoba sa hendikepom a naročito onih koji koriste kolica. Projekat je realizovan na nivou Mreže mladih i studenata sa hendikepom SCG, a podržan je od Kanadske Ambasade.

Bojama vedrine kroz mozaik života

Likovna izložba na kojoj su izlagale mlade slikarke sa hendikepom, Radojka Ujkić i Majda Mučić, organizovana u saradnji sa IRD-om i galerijom "Most". Cilj je bio predstaviti kreativnost naših članova i njihove umjetničke sposobnosti.

Računarska sala na pravnom fakultetu

Instaliranjem govornih softvera za studente sa oštećenjem vida i nabavkom dodatne opreme adaptirali smo računarsku salu na Pravnom fakultetu u Podgorici. Projekat su finansijski podržali Pravni fakultet iz Podgorice i marketing služba dnevnog lista Pobjeda.

Ljetnja škola

Ljetnja škola Mreže mladih i studenata sa hendikepom u Budvi. Podržana je od strane Share See-a.

Ne odustajem

Ovaj projekat bio je zasnovan na saradnji UMHCG-a sa USAID/ORT-om kroz MAP (Montenegro Advocacy Program - Crnogorski program javnog zastupanja), reorganizovana je struktura i sastav organa Udruženja, uvedene su politike i procedure u skladu sa međunarodnim standardima, stvoren je jedinstven sistem finansijskog menadžmenta, kroz brojne edukativne treninge, seminare i studijska putovanja. Nakon stručne i tehničke pomoći, koja se odnosila na prvu fazu projekta, Udruženje je iniciralo legislativne promjene Zakona o visokom obrazovanju, koje se odnose na ravnopravan status i adekvatne uslove za sticanje visokog obrazovanja studenata sa hendikepom u Crnoj Gori i realizovalo istoimenu medijsku kampanju.

Fakultet za sve

Projekat »Fakultet za sve« obuhvatio je nabavku i instalaciju stepenišnog lifta za studente koji koriste kolica ili se otežano kreću, izgradnju pristupne rampe na glavnom ulazu Univerziteta i medijsku kampanju čiji je cilj bio da ohrabri

mlade ljude sa hendikepom da upišu fakultet. Ovaj projekat je rezultat saradnje Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore i Odbora građana, a donatori su bili: Republika Crna Gora, Opportunity bank, a najveće učešće dao je USAID preko svog programa Revitalizacija zajednice kroz demokratsko djelovanje koji u južnom i centralnom dijelu Crne Gore sprovodi IRD.

Oснаživanje mladih sa hendikepom za zapošljavanje

Projekat je sproveden (februar – jul 2004.) u tri univerzitetska centra – Beogradu, Nišu i Podgorici, uz podršku Kanadske ambasade (CIDA). Osnovni cilj ovog projekta je osnaživanje mladih sa hendikepom za zapošljavanje. U okviru ovog projekta Udruženje je organizovalo tri osnovna kursa računara, dva napredna (MS Access) i dva osnovna kursa engleskog jezika. Kurseve je prošlo oko 40 mladih sa hendikepom.

Podižem glas rušim barijere

Projekat «Podižem glas – rušim barijere» finansiran od strane Share See-a, obuhvatio je: Evidentiranje objekata koji su nedostupni osobama sa hendikepom i pokretanje inicijative u cilju njihovog prilagođavanja, lobiranje kod privat-

nih preduzetnika i društvenih institucija za postavljanje rampi i ostalih pomoćnih pristupa za osobe sa hendikepom, lobiranje u cilju pooštavanja sankcija za investitore koji ne poštuju Zakon o gradnji objekata, kao i medijsku kampanju.

Pravno savjetovalište

Projekat «Pravno savjetovalište» podržao je američki Konzulat. Realizacija ovog projekta otpočela je prvog oktobra 2004. godine, a trajala do kraja jula 2005. godine. U okviru ovog projekta pružane su besplatne informacije o pravima koja pripadaju osobama sa hendikepom, kao i o načinu na koji mogu ostvariti pojedino pravo, takođe odštampana je i publikacija «Vodič za osobe sa hendikepom kroz pravni sistem Crne Gore».

Kontakti:

Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore

Poštanski fah 413

Tel/fax: 081/268-544

Mobili telefon: 067/801-761

e-mail: umhcg@cg.yu

office@umhcg.org

Web site: www.umhcg.org

Milan Šaranović, izvršni direktor

Mobilni telefon: 067/402-714

e-mail: milansh@umhcg.org

Milorad Hajrović, finansijski menadžer

Mobilni telefon: 067/383-120

e-mail: miloradh@umhcg.org

Marija Nikčević, poslovni sekretar

Mobilni telefon: 069/525-910

e-mail: marija.n@umhcg.org

